

”CODE OF CONDUCT”, EETTISET TOIMINTAPERIAATTEET

Finanssivalvonnan johtokunnan vahvistama eettinen tahtotila

31.8.2022
SP/FIVA-EI RAJOITETTU
Julkinen

Tiivistelmä

Yleisluontoinen tahtotila Finanssivalvonnan toiminnan eettisyyden varmistamiseksi kaikissa olosuhteissa.

Sisällys

1 Alkusanat	2
2 Eettisten toimintaperiaatteiden tausta ja tarkoitus	3
3 Kattavuus	4
4 Lainmukaisuus, eettisten toimintaperiaatteiden suhde lakisääteisiin vaatimuksiin	4
5 Eettisten toimintaperiaatteiden noudattaminen sekä suhde muihin ohjeisiin	4
6 Tasa-arvo, syrjimättömyys ja asianmukainen käytös	4
7 Finanssivalvonnan omaa toimintaa koskevat tiedottamisperiaatteet	5
8 Eturistiriidat, esteellisyys ja lahjonta	5
9 Sisäpiirintieto	6
10 Finanssivalvonnan omaisuus	6
11 Tiedon hallinta	7
12 Eettisten toimintaperiaatteiden täytäntöönpano, ilmoitukset, neuvonta ja mahdolliset seuraamukset	7
13 Eettisistä toimintaperiaatteista viestiminen	8

31.8.2022
SP/FIVA-EI RAJOITETTU
Julkinen

1 Alkusanat

Finanssivalvonnan toiminnan tarkoituksena on finanssimarkkinoiden vakauden edellyttämä luotto-, vakuutus- ja eläkelaitosten ja muiden valvottavien vakaa toiminta, vakuutettujen etujen turvaaminen sekä yleinen luottamus finanssimarkkinoiden toimintaan.

Eettiset toimintaperiaattemme kuvaavat toimintamme yleiset eettiset perusvaatimukset, joita kaikkien on Finanssivalvonnassa noudatettava. Ne ovat eettisen toiminnan periaatetasoinen perusta, ”The Voice from the Top”.

Eettisten toimintaperiaatteiden tarkoitus on siten osoittaa yleinen eettinen tahtotila, ei vastata arkielämässä esiin tuleviin yksityiskohtaisiin eettisiin ongelmiin. Näiden periaatteiden taustalla heijastuvat osaltaan Finanssivalvonnan arvot, jotka ohjaavat toimintaamme ja päivittäistä päätöksentekoamme.

Haluan omasta ja koko johtokunnan puolesta välittää kaikille vahvan viestin siitä, että niin Finanssivalvonnan johtokunnan jäsenten, kuin Finanssivalvonnan kaikkien virkamiesten on asemastaan riippumatta noudatettava näitä Finanssivalvonnan johtokunnan vahvistamia eettisiä toimintaperiaatteita.

Marja Nykänen
johtokunnan puheenjohtaja
Finanssivalvonta

31.8.2022
SP/FIVA-EI RAJOITETTU
Julkinen

2 Eettisten toimintaperiaatteiden tausta ja tarkoitus

Eettiset toimintaperiaatteet pohjautuvat Finanssivalvonnan arvoihin. Arvot ohjaavat toimintaamme ja jokapäiväistä päätöksentekoamme.

Finanssivalvonnan neljä arvoa ovat:

UUDISTUVA

Ennakoimme toimintaympäristömme ja valvontakentän muutokset sekä kehitämme toimintaamme jatkuvasti. Olemme ajan hermolla ja mukana kansainvälisessä muutoksessa.

VASTUULLINEN

Toimintamme on johdonmukaista, rakentavaa ja laadukasta. Tiedostamme toimiemme seuraukset. Viestimme avoimesti vastuumme kantaen.

TULOKSELLINEN

Keskitymme olennaiseen. Kannamme vastuuta omasta ja työyhteisön tuloksesta. Olemme valppaita ja tartumme toimeen.

YHDESSÄ

Olemme kannustava työyhteisö. Kehitämme itseämme ja tuemme toistemme kehittymistä. Luomme hyvää yhteishenkeä. Toimimme hyvässä yhteistyössä sidosryhmiemme kanssa.

Eettisten toimintaperiaatteiden tärkein tarkoitus on tarjota yhteiset, yleistason eettiset pelisäännöt siitä, mikä organisaatiossa on sallittua ja mikä ei, ja mikä on yhteinen tapa toimia. Periaatteiden tarkoituksena on siten kertoa organisaatiolle, mitä arvojen mukainen toiminta periaatetasolla tarkoittaa. Tarkoituksena on myös, että organisaatio mieltää, minkä tyyppistä eettistä näkökulmaa siltä odotetaan ja mikä on sen vastuu.

31.8.2022
SP/FIVA-EI RAJOITETTU
Julkinen

Periaatteilla viestitään myös organisaation ulkopuolelle Finanssivalvonnan sitoutumista eettiseen toimintaan.

3 Kattavuus

Eettiset toimintaperiaatteet koskevat kaikkia Finanssivalvonnan virkamiehiä sekä Finanssivalvonnan johtokunnan jäseniä.

4 Lainmukaisuus, eettisten toimintaperiaatteiden suhde lakisääteisiin vaatimuksiin

Finanssivalvonnan virkamiesten on noudatettava voimassa olevia lakeja, mikä todetaan Suomen perustuslaissa: *”Julkisen vallan käytön tulee perustua lakiin. Kaikessa julkisessa toiminnassa on noudatettava tarkoin lakia.”*

Hyvän hallinnon perusteet on kuvattu hallintolaissa: *”Viranomaisen on kohdeltava hallinnossa asioivia tasapuolisesti sekä käytettävä toimivaltaansa yksinomaan lain mukaan hyväksyttäviin tarkoituksiin. Viranomaisen toimien on oltava puolueettomia ja oikeassa suhteessa tavoiteltuun päämäärään nähden. Niiden on suojattava oikeusjärjestyksen perusteella oikeutettuja odotuksia.”*

Nämä vaatimukset muodostavat Finanssivalvonnan toiminnan ehdottomat puitteet. Lakiin kirjoitetut säännökset vaativat kuitenkin aina soveltamista yksittäisiin virkamiesten toimenpiteisiin, joita eettiset toimintaohjeet ohjaavat.

5 Eettisten toimintaperiaatteiden noudattaminen sekä suhde muihin ohjeisiin

Eettiset toimintaperiaatteet eivät kumoakaan Finanssivalvonnan virkamiesten noudatettaviksi vahvistettuja muita ohjeita ja sääntöjä. Ohjeiden ja sääntöjen laatimisessa tulee noudattaa eettisiä toimintaperiaatteita.

6 Tasa-arvo, syrjimättömyys ja asianmukainen käytös

Kaikenlainen syrjintä, kiusaaminen ja häirintä organisaatiossa on kiellettyä.

31.8.2022
SP/FIVA-EI RAJOITETTU
Julkinen

Finanssivalvonnassa noudatetaan tasa-arvo- ja yhdenvertaisuusperiaatetta ikään, rotuun, syntymäpaikkaan, sukupuoleen, uskontoon, poliittiseen vakaumukseen, yhteiskunnalliseen asemaan, tai alkuperään katsomatta.

Finanssivalvonta kunnioittaa kaikkien virkamiestensä järjestäytymisoikeutta sekä oikeutta liittyä ammattiliittoon tai muihin edustuselimiin.

7 Finanssivalvonnan omaa toimintaa koskevat tiedottamisperiaatteet

Finanssivalvonta noudattaa korkeita laatuvaatimuksia viestiessään taloudellisia ja muita tietoja toiminnastaan. Kaikkien Finanssivalvonnan puolesta tehtyjen liiketoimien tulee ilmetä tarkasti ja totuudenmukaisesti Finanssivalvonnan kirjanpidosta.

Finanssivalvonnalla on eettinen velvollisuus läpinäkyvään toimintaan ja siksi sen tulee tiedottaa kaikista merkittävistä omaan toimintaansa liittyvistä seikoista, jotka voivat vaikuttaa sen toiminnan julkiseen luotettavuuteen. Tämä johtuu Finanssivalvonnan toiminnan tarkoituksesta, viranomaisasemasta ja yhteiskunnallisesta luottamusasemasta,

Finanssivalvonta julkaisee vuosittain erillisen selvityksen hallinto- ja ohjausjärjestelmästä.

8 Eturistiriidat, esteellisyys ja lahjonta

Finanssivalvonnan toiminnan ja päätöksenteon tulee aina olla puolueetonta.

Eturistiriita voi syntyä muun muassa seuraavissa tilanteissa:

- ✓ virkamiehellä on henkilökohtainen suhde henkilöön tai merkittävä intressi yhtiössä, jota Finanssivalvonta valvoo;
- ✓ virkamiehen lähisukulainen on Finanssivalvonnan valvottava, tavarantoimittaja tai palveluntoimittaja tai tällaisen yrityksen työntekijä tai;
- ✓ virkamiehellä on henkilökohtainen suhde esimieheensä tai alaiseensa.

31.8.2022
SP/FIVA-EI RAJOITETTU
Julkinen

Finanssivalvonnan virkamiesten on tunnistettava eturistiriidat ja vältettävä niitä, ja heidän on ilmoitettava mahdollisesta eturistiriidasta Finanssivalvonnan sääntöjen mukaisesti.

Finanssivalvonnan virkamiesten on itse tunnistettava heitä koskevat mahdolliset esteellisyystilanteet. Virkamies ei saa osallistua asian käsittelyyn eikä olla läsnä sitä käsiteltäessä, jos hän on esteellinen.

Finanssivalvonta ja sen virkamiehet eivät saa tarjota, pyytää tai hyväksyä lahjuksia missään muodossa.

Lahjus on missä tahansa muodossa annettu etu, jonka tarkoituksena on vaikuttaa vastaanottajan toimintaan. Satunnaisten ja kohtuuhintaisten lahjojen, aterioiden tai vieraanvaraisuuden tarjoamista tai vastaanottamista ei katsota lahjonnaksi, jos se on Suomen Pankin sääntöjen mukaista ja mikäli se kestää julkista tarkastelua vahingoittamatta Finanssivalvonnan mainetta.

9 Sisäpiirintieto

Finanssivalvonnan virkamiehen tulee tutustua sisäpiirintietoa ja sisäpiirikauppaa koskeviin sisäisiin ohjeisiin ja normeihin ja noudattaa niitä.

10 Finanssivalvonnan omaisuus

Finanssivalvonnan virkamiesten on asianmukaisesti suojeltava Finanssivalvonnan omaisuutta, johon sisältyvät muun muassa Finanssivalvonnan käyttöomaisuus, toimintakuluihin varatut varat sekä tuottojen laskuttaminen.

Finanssivalvonnan omaisuutta on suojattava asianmukaisesti vahingoittumiselta, luvattomalta käytöltä ja katoamiselta. Finanssivalvonnan omaisuutta ei saa käyttää ilman lupaa henkilökohtaisiin tarkoituksiin tai muuhun Finanssivalvonnan ulkopuoliseen tarkoitukseen.

31.8.2022
SP/FIVA-EI RAJOITETTU
Julkinen

11 Tiedon hallinta

Finanssivalvonnassa luottamuksellinen tieto nauttii erityistä suojaa, mikä johtuu Finanssivalvonnan toiminnan tarkoituksesta, viranomaisasemasta ja yhteiskunnallisesta luottamusasemasta. Finanssivalvonnan virkamiesten tulee suojella hallussaan olevan mainitun tiedon luottamuksellisuutta, eheyttä ja saatavuutta.

Finanssivalvonnan virkamiehet saavat käsitellä, hyödyntää, julkaista ja jakaa Finanssivalvonnan hallussa olevia luottamuksellisia tietoja vain lain Finanssivalvonnalle sallimalla tavalla. Kaikkia valvottavien, tavarantoimittajien ja palveluntuottajien Finanssivalvonnalle uskomia ei-julkisia tietoja tulee käsitellä lakien ja sopimusvelvoitteiden mukaisesti.

Viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain tulee ohjata tiedon julkisuutta ja salassapitoa.

12 Eettisten toimintaperiaatteiden täytäntöönpano, ilmoitukset, neuvonta ja mahdolliset seuraamukset

Finanssivalvonnan virkamiehiä kannustetaan ottamaan toimintaperiaatteita koskevat kysymyksensä esille esimiestensä kanssa, ja Finanssivalvonnan esimiesten on tuettava alaisiaan toimintaperiaatteita koskevissa asioissa.

Finanssivalvonnan virkamiehen on ilmoitettava lainrikkomuksista sekä epäeettisestä toiminnasta joko esimiehelleen, compliance-toiminnolle tai whistleblow-kanavaan.

Esimiehen tulee toimittaa saamansa ilmoitukset edelleen Finanssivalvonnan compliance-toiminnolle. Kaikki ilmoitukset käsitellään luottamuksellisesti ja nimettöminä, ellei muuta ole sovittu.

Virkamiestä ei saa estää ilmoittamasta rikkomuksista. Asianmukaiset tahot tutkivat oikeudenmukaisesti ja kattavasti kaikki vilpittömässä mielessä tehdyt ilmoitukset mahdollisista rikkomuksista.

31.8.2022
SP/FIVA-EI RAJOITETTU
Julkinen

Kaikessa sisäisessä viestinnässä tulee korostaa, että lain tai toimintaperiaatteiden rikkomuksista ilmoittaminen ei vaikuta haitallisesti ilmoittajan työhön tai virkasuhteeseen.

Finanssivalvonta ei hyväksy toimintaperiaatteiden minkäänlaista rikkomista. Eettisten toimintaperiaatteiden vastainen toiminta on virkavelvollisuuksien vastaista, mikä saattaa johtaa virkavastuun toteutumiseen. Periaatteita rikkoneisiin sovelletaan tarvittaessa oikeudellisia seuraamuksia, jotka voivat pahimmassa tapauksessa johtaa virkasuhteen päättämiseen.

Mikäli toimintaperiaatteista on kysyttävää, voi Finanssivalvonnan virkamies ottaa aina yhteyttä compliance-toimintoon.

13 Eettisistä toimintaperiaatteista viestiminen

Nämä toimintaperiaatteet julkaistaan Finanssivalvonnan sisäisessä intranetissä ja ulkoisessa verkkopalvelussa.